

Felolvasó szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. MÁRCIUS 19.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 64. SZÁM.

Előfizetési tábla.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy órára . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések péntek sor szá-
 mítással díjszabás szerint

Oroszország magatartása.

Kassa, márc. 18.

Szerbiát olyan vakmerőségre, olyan példátlan provokatív magatartásra biztatták ellenünk, hogy ez ország (és dinasztijának!) visszavonulása alig lehetséges s leverése és megbüntetése a mi részünkről el nem maradhat. A kérdés csak az, hogy a háboru, ha kitör köztünk és Szerbia között, lokalizálható lesz-e a déli kis államban, vagy pedig nagyobb és hatalmasabb köröket magával ragadva, északra és nyugatra is kiterjed.

Beavatkozik-e Oroszország? Ez a legfontosabb kérdés. Mert ha Oroszország Szerbia segítségére siet s fegyveresen támad ellenünk, akkor viszont a mi szövetségstársunk, Németország, hatalmas hadierőjével föltétlenül megtámadja Oroszországot. A további kérdés azután az lehet, hogy az események ilyenén láncolata nem idézi-e fel a casus foederis-t Franciaországban s nem készíti-e a köztársaságot arra, hogy fegyveres erővel Németországra törjön?

Ez íme, az általános európai háborunak perspektívája, amelyben csak azt nem lehet tudni, hogy e szomorú lehetőségek beállása esetére milyen szerepet szán magának a hármasszövetség harmadik állama: Olaszország. Remélhetőleg — s főképp azért, mivel a balkáni politikára nézve, ami Albániát illeti, vele egyezésre jutottunk — nem fog Olaszország az elkötelezett jóbarátból nyílt ellenséggé változni, abban a pillanatban, amikor szövetséges társaira nézve az erómérvényezés kötelessége elkövetkezik. De hogy megmarad-e Itália jóbarátnak szövetséges társai oldalán: ez mindenesetre kétséges.

Azonban azt kell hinnünk, hogy Oroszország nem készül föl s nem indul háborura ellenünk. Ilyen erőfeszítéshez Oroszországnak ez idő szerint sem pénze, sem hadserege nincsen. Ha kivonja csapatait az ország belsejéből, újra kitör a forradalom, amelyet csak fegyveres erőszakkal tudnak elfojtani. Ha mégis Oroszország elkövetné azt az oktalanságot, hogy Ausztriát és Magyarországot megtámadja: akkor is nem hisszük, hogy az adott körülmények között hátvédőt és támogatást találjon a francia köztársaságban, a nekünk juttatott német segítség ellenében.

Végso gondolatunk pedig az, hogy az európai hatalmak nem fogják kasza-

bolni egymást, csak azért, hogy egymást gyöngítve, Anglia hatalmát növeljék, a mely távolról s mintegy páholyból szemlélné az európai verekedést és a — markába nevetne, hogy így föl tudja ültetni a világot.

Oroszország magatartására vonatkozóan érdekes közlést tesz a berlini sajtó. A jelentésekből — melyeket összegezve itt közlünk, — megállapítható, hogy Oroszország békés magatartásra kötelezettséget vállalt.

Az oroszok nem segítenek.

Berlin, márc. 18.

Már két héttel ezelőtt jelentették a lapok, hogy a párisi pénzcsoport, a mely a legutóbbi orosz kölcsönt lebonyolította, a francia kormánnyal történt megállapodás alapján azt a föltételt kötötte ki, hogy Oroszország kötelezettséget vállaljon az iránt, hogy a Balkánon nem kezd háboru vállalkozást. Kokovec orosz pénzügyminiszter ezt a kötelezettséget elvállalta s erre nyomban befejezték a kölcsöntárgyalást. Ugyanezek a pénzügyi körök a londoni Rothschild-csoporttól azt az értesítést kapták, hogy Stolipin és Kokovec határozottan fenn akarják tartani a békét, ami már azért is valószínűnek látszik, mert Oroszország egyáltalán nincs abban a helyzetben, hogy háborút folytasson. A Times ebből azt a meggyőződést meríti, hogy a szerb-osztrák-magyar háboru lokalizálva fog maradni.

Drágul az élelem.

Hatósági intézkedést kérünk.

Alighogy megérintett bennünket a háboru szele, lelketlen uszorások már is elérkezettnek látják az időt a közönség kifosztására. Ma több helyről panaszt kaptunk, hogy kisebb szatócs-üzletek és nagyobb kereskedői cégek a háboru időre való hivatkozással az árukat megdrágították. Drágább lette a kenyérliszt és a finom fehér liszt ára, így tovább minden élelmiszer. A piacon is meglátszik, hogy az általános készületet a haszonlesés ki akarja aknázni. Az élelmiszerelárusítók példátlanul álló árakat követelnek.

Ezt a zsebek ellen irányuló hadjáratot nem szabad túrni a hatóságnak. Már most erélyes rendszabályokat kérünk. Ha az árak normális összegét megállapítani nem volna joga, a városi hatóságnak, mindazokkal szemben, akik a közönség kifosztásán dolgoznak, valami más módon éreztesse hatalmát a városi tanács. Elvégre a hatóság sok olyan jog birtokában van, amelynek erélyes keresztülvitele, ha úgy tetszik, zaklatás-számba mehet s elkeserítheti az élelmiszer árust. Tessék ezzel a joggal mindazok ellen élni, akik a nehéz időket egyéni önző érdekből kamatoztatni nem szégyenlik. Ezekkel szemben ne legyen kimélet, mert ők sem kimélik a fogyasztóközönséget.

Csakis a megtorlásnak ezzel a módjával lehet elejét venni a közönség kiuzsorázásának. Ha mindjárt az elején e baj gyökerére tapint a hatóság, elmegy a kedve a fosztogatóknak a további harácsolástól. A tisztességes kereskedőt és élelmiszerárust pedig, aki a visszaélésektől távol áll, kimélni s minden lehető kedvezésben részesíteni kell!

Ha mozgósítás lesz!

Hogyan történik a mozgósítás?

A mozgósítás — abban az esetben, ha háborura kerül a dolog — a következő módon történik:

A király mozgósítást elrendelő hadiparancsa plakátokon jelenik meg s az összes hadkötelesekhez szól. A polgári hatóságok felbontják a már régebben kapott pecsétes borítékokat, amelyek a mozgósítási parancsot tartalmazzák, faluhelyeken pedig rögtön kidobolják a hírt. A csendőrség feladata ügyelni rá, hogy minden hadköteles nyomban bevonuljon a hadkiegészítő állomásra, ahová tartozik. Így pl. a 34. gyalogezredbeliek Kassára. A vonatokat ingyen szállítják a katonákat állomásaikra, ahol nyomban felszerelik őket. Az összes katonai lovakat, melyet a kincstár használatra kiad, azonnal bevonják, felnyergelik s átadják a tartalékos huszároknak. A katonai és polgári hatóságok hetek óta, az utolsó sürgöny blanketáig, mely a póttartalékosokat fegyverbe szőlítja, minden intézkedést megtesznek.

A polgári élet a mozgósítás napján ugyszólván megbénul. Korosztályra való tekintet nélkül mindenki tartozik bevonulni, aki katonára. Aki 38-ik életévét már betöltötte, azt nem viszik a harctérre, hanem valamely betegápoló osztályba osztják be. Közben új csapattehetőket állítanak fel. Ezekből alakulnának a tartalékos zászlóaljok, századok és útegek. Minden csapattehetőből itthon marad egy póttest, mely a fiatal újoncokat tovább képzeli.

A mozgósítási napon a vasuti üzem megszűnik és kizárólag katonai vezetés alá kerül. Az állomásokon egy tiszt veszi át a parancsnokságot. Megkezdődik a hadi menetrend, melyet szinte régebben kidolgoztak, amely kiterjed a legkisebb vicinális vasútra is. Erre utnak indítják a harctér felé a felvonuló szállítmányt. E célra már vagonok vannak készenlétben. A mozgósítás elrendelésének órájában elzárják a határt. Ettől kezdve a csendőrség, pénzügyőrség, határrendőrség és erdészek kötelessége a határt megfigyelni. A határon levő bekeletszámú katonaság hat óra alatt az összes fontosabb pontokat megszállja.

Hadi állapotban a legénység dupla létszámot kap, a tisztek rangszerint hadipótlékot kapnak, mely például a kapitánynál 400 korona. A gyalogostisztek 1000 koronát kapnak egy beszerzendő ló számára. A lovastisztek közül a hadnagy és a főhadnagy egy saját és egy kincstári lovat, a kapitány 4 lóval, az ezredes 6 lóval indul harcba. A tábornoknak négy lóva és egy kocsija van, melyen a podgyászán kívül katonai térképek, iratok és hadipénztár van elhelyezve. Háboru előtt mindenkitől meg-

kérdezik, hogy az esetben, ha elesik, kinek a részére testálja a neki járó összeget. Valamennyi ezred a Radetzky indulóra fog elvonulni. A vonatba való beszállás egy félóránál nem tart tovább.

Tisztek rangszerint vihetnek podgyászt. Egy hadnagy 15 kilónál többet nem vihet, mely faládába csomagolandó. Szállítás közben a vasutakon *hideg húst* kapnak a katonák, nagyobb állomásokon pedig *tábori kórházak vannak felállítva*. A legénység ételmezése jobb mint a béke idején. Reggelre teát, kávét, vagy pálinkát kapnak és lehetőleg friss húst és friss kenyeret. Konzervekre csak akkor kerül sor, ha *más nincs*.

Ha mozgósítanak az egész armádiát, vagyis 15 hadtestet és a dalmát katonai területet, a következő fegyvernemek indulnának háborúba: 102 gyalogezred, 4 tiroli vadászezred, 30 vadász-zászlóalj, 4 bosnyák gyalogezred, 1 bosnyák vadász zászlóalj, 1 vasúti- és táviró ezred (3 zászlóalj), 15 pionier (hidász) zászlóalj; 16 huszár, 11 ulánus és 15 dragonyos ezred; 14 tábori Haubitiz tüzérezred, 42 tábori ágyu ezred, 11 lovassági tüzérhadosztály; 9 nehéz Haubitiz hadosztály, 4 tiroli és voralbergi nehéz tüzérezred; 6 vartüzérezred, 3 vartüzér zászlóalj, 3 train (15 hadosztályból álló szekerek) ezred; a boszniai csendőr csapatot (8 szárny) továbbá 27 egészségügyi csapat. *Ezeknek a hadlétszáma mintegy harmadfélmillió*. Ehhez nincs hozzászámítva a magyar honvédség és az osztrák Landwehr, száma meghaladja az egy milliót.

HIREK.

— Hadi állomány a csapatokban. Ma reggelre a kassai hadkiegészítő parancsnokság által behívott póttartalékosok és tartalékosok megérkeztek Kassára s ma délelőtt valamennyit katonaruhába öltöztették és felgyavereztek. A behívott tartalékosok egyelőre Kassán maradnak, addig míg a Boszniába indulásra az újabb parancs megérkezik. Több idegen ezredbeli Kassán lakó tartalékos is kapott behívót, akik azonnal elindultak ezredekhez. Így a szintársulat tagjai közül Miskey József baritonista kapott behívót, mint a 23. gyalogezred póttartalékos. Miskey a déli vonattal elindult Bécsbe ezredéhez. Ezenkívül egy kardalost is behívtak a színházról. A városi tisztviselői karból ketten vonultak be s közel 30 kassai kereskedő, iparos és hivatalnok.

— **Hol a kocsi-blokk?** Tegnap délután a kassai pályaudvar vasúti sínei között egy izgatottan viselkedő úri ember futkosott fel s alá. A vonat tolatásnál könnyen baj érhetne volna, amiért a vasúti altisztek eltávolították a pályáról. A láthatóan megviselt idegzetű ember erre valósággal dühöngésben tört ki:

— Hol a blokk? Látni akarom a kocsi-blokkot! Már megérkezett, mutassák meg a kocsi-blokkot.

A vasutasok kezdetben nem értették a kiabáló embert, de amikor az egy helyi lap külön kiadását rántotta elő — átértették a helyzetet és szánakozó udvariassággal kitessékelték a megzavarodott embert a pályaudvarról. A külön kiadás szerint ugyanis tegnap egy vasúti kocsi-blokknak kellett volna megérkeznie Kassára, még pedig a „mozgósított hadtest” elszállítása végett. Ezt kereste a szerencsétlen ember és mert egy szó sem igaz a hírből, szegény feje megbolondult.

— **A Neógrády-képek kisorsolása.** A m. kir. lottóigazgatóság értesítette a városzépítő egyesületet, hogy a Neógrády-képek kisorsolására határnapul f. évi április hó 15-ét tűzte ki. Kisorsolás alá kerülnek a

művészek „Junius”, „Vizivad” és „Vakáció” című képei összesen 1000 K értékben 2000 db 50 filléres sorsjeggyel. A nyereménytárgyak megtekinthetők Maurer Adolf könyvkereskedő kirakatában. — Sorsjegyek kaphatók dronként 50 fillérért László Béla, Maurer Adolf, Varga Bertalan és Vitéz A. könyvkereskedőknél és Nyulászi Béla dohánytözsdejében.

— **Az ujságíró drámát ír.** Nagyváradon Marton Mané hírlapíró drámát írt, amit nem máról holnapra, hanem legalább is négy estére tervezett. Benyújtotta a színházhoz a darabot, amelynek a címe: Nyílt pályán s egy idegrázó vasutas történetet hoz a színpadra. A dráma egy kis órházban játszódik le, egy isten háta mögötti órházban, amely mellett büszkén vágatnak el a vonatok. A bakterház gyermeke haldoklik és az apa, a vasut óre, hirtelen megállítja az éjjeli gyorsvonatot, de akkorára már a gyerek szíverése is megáll. Meghal a kis órházi csemete és a doktor ur addig nem akar menni egy tapodtat sem, míg a honoráriumot meg nem kapja. Hire ment ennek s az orvosok tiltakozni kezdtek, hogy ilyen orvos nincs s nem is lehet. Az ujságíró megváltoztatta a darab végét a békesség kedvéért s — a végén még az orvos ad öt koronát a vasutasnak. A drámairás ilyen bőkezű engedékenységkel ápolja a vidéken a társadalmi békét és közbiztonságot.

— **A szikszói rablógyilkosság ügyében** erősen folyik a nyomozás, de a csendőrségnek még eddig nem sikerült a bűnös nyomára akadni. A gyanu többek ellen irányul, akik most titkos megfigyelés alatt vannak. Guttman Adolf a meggyilkolt szikszói terménykereskedő holttestét felboncolták. A boncolás megállapította, hogy Guttmannt a tarkójába hátulról kapott lövés ölte meg, mely agyát is átjárta. A lövés úgy történhetett, hogy a gyilkos a földön guggolva lőtt a kiszemelt áldozatra. Guttman családjára iránt Szikszón nagy a részvét. Temetésén nagyszámu közönség jelent meg. A gyilkos kinyomozására nagyobb számu csendőrséget összpontosítottak.

— **Rabló cigányok.** Liptószentmiklósról írják: Kiskorubán a falubeli cigányok Schwarz Márk ottani kereskedőnek lobbort adtak el s meglesték, hogy hol tartja pénzét. Éjjel azután megrohanták az öreg házaspárt s ötszáz koronát elraboltak tőlük. A csendőrség másnap a rablócigányokat már kézrekerítette, a pénz azonban nem került meg, mert az állítólag a cigányok vezérénel van, kit még nem sikerült kézrekeríteni.

— **Népkönyha.** A kassai izr. jótékony nőegylet népkönyhájában az elmúlt héten 778 gyermek és felnőtt részesült az ingyen ebéd jótéteményében. Az elnökség ezután fejezi ki köszönetét Reismann Mórné urnőnek, aki 10 koronát adományozott.

— **A babonás ember.** Valódi amerikai történet. Az ottani Cityben, a kis kikötői vendéglőben vidám társaság gyűlt egybe. A társaságban volt Edward S. Conser is. aki a többiek példájára osztrigát rendelt. A pincér sietett teljesíteni a parancsot s egy tányéron 13 osztrigát vitt Consernek. A fiatal ember nagyon babonás természetű s már éppen vissza akarta küldeni az osztrigákat, midőn gyakorlott szeme egyik osztriga szélén egy gyöngyöt vett észre. Gyorsan megváltoztatta szándékát, megette az osztrigát, a gyöngyöt pedig a zsebébe csuszattta. Midőn vége volt a reggelinek, besietett a városba s a gyöngyöt értékesítette. Egy ékszerész vette meg 200 dollárért. Így hoz szerencsét néha a tizenhármasszám.

— **Hirdetmény.** A magyar kir. államasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint folyó évi március hó 1-től kezdve a Sopron—kőszegi helyiérdekű vasut Lakompak—

Sopronkeresztur és Sopronnyék—Harácsony állomásáról a cs. kir. szab. déli vaspálya társaság Wien állomására Harka—Kopházán és Wiener-Neustadton át személyvonatu III. oszt. menetjegyek 4.00, 3.70 és 3.90 korona rendes áron léptetettek életbe. Ily menetjegyek a fordított utirányban Wienről Lakompakra, Sopronkereszturra és Sopronnyék—Harácsonyra is fognak kiadni. Budapest, 1909. február hó 25-én. A kereskedelmi főosztály: az igazgató helyett Méhely, kir. tanácsos főfelügyelő.

— **Uj szeszgyárak a megyében.** A pénzügyminiszter Abaujtornamegyében két új mezőgazdasági szeszgyár építésére adott engedélyt. Szeszkontingenst kapott Schell Gyula báró nagyidai földbirtokos és özv. báró *Sardaena* Jánosné Hernádvéjtén.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágnyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Színház.

— **A bányamester.** Zeller operettjeinek gyöngye, *A bányamester* ment tegnap este, sajnos félig üres zenőtér előtt. Hja mert ebben a remek zenéjű dalműben nagyon kevés a sikamlós élc, tingli-tangli kuplé. szellemtelen trágárság s több illyesféle manapság nélkülözhetetlen operette-töltelék. Pedig hát igazi műélvezet számba ment a tegnap esti előadás végighallgatása. Fichtenau grófsisasszony szerepét Nagy Aranka adta, aki szép énekszámával sok tapost aratott. Burányival együtt előadott duettjeiben ugyancsak ragyogtatta énekudását s énekszámait meg is kellett ismételnie. Tisztelői szép virágkosárral lepték meg. Nellyt, a csipkeverő lányt *Várady* Margit személyesítette meg temperamentummal. Roderik herceg szerepében Burányit láttuk s bár játéka félszeg és szögletes volt, de ezt bőségesen kipótolta hangja és éneke. Martin bányamester Miskey alakította s ha a tulajdonosokat leszámítjuk, hát elmondhatjuk, hogy elég jól. Zvack bányai igazgató figurájában Magyar nevette meg a közönséget. Elfridát, a feleségét pedig Vágóné játszotta, elég diszkrétül. Az előadás egyébként jó volt, a dirigálás kitűnő, ami Simándy karmester mesteri kezét dicséri.

Színházi műsor:

Csütörtök: márc. 18-án, páros bérlet *Lili*. Operett.

Péntek: március 19-én, páratlan bérlet *Az égér*. Vigjáték.

Szombat: március 20-án, bérletszünetben, Fái Flóra jutalomjátékául: *Sötétség* Szinmű.

Vasárnap: március 21-én délután lezállított helyárakkal *Rezervisták*. Énekes bohózat. Este páros bérletben *Viola, az alföldi haramia*. Énekes népszinmű.

1909. március 18-án (páros).

LILI.

Operette 3 felvonásban. Irta: Hennequin és Millaud. Ford.: Fái J. Béla és Évva Lajos.

SZEMÉLYEK:

Antonin Plinhard	— — — —	Barics Gyula
De la Grange Bataljére, báró	— — — —	Bartha István
Saint Hypothése, viconte	— — — —	Magyar Lajos
Bompan professor	— — — —	Ujvári Lajos
René	— — — —	Barsony Aladár
Bouzin-court	— — — —	Sertősy Gy.
Amélie	) — — — —	Várady Margit
Anntoine	) — — — —	

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Vita a darabontok körül.

Háborus hangulat a Házban.

„Azonnal támadjuk meg Szerbiát!”

Budapest, márc. 18.

A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt.

A jegyzőkönyv hitelesítése után bejelenti, hogy *Siejescu* József, az orvici kerület képviselője felszólítása dacára még mindeddig nem nyújtotta be megbízólevelét, majd jelenti, hogy *Szemere Miklós* a külügyi helyzet tárgyában sürgős interpellációt jegyzett be.

Ezután *Szentiványi Árpád* jelentést tett a bazini mandátum megsemmisítéséről, *Kubik Gyula* a közlekedési bizottság nevében több vicinális vasut engedélyezéséről, majd megválasztották a telepítési bizottság 31 tagját.

Következett az igazságügyi bizottság jelentése a Fejérváry-kormány vád alá helyezése tárgyában.

Visontai Soma előadó nagy megtisztetésnek tartja, hogy neki jutott az a feladat, hogy a Fejérváry-kormány megbélyegzéséről szóló jelentést előterjessze. Hosszasan ismerteti a darabont-kormányok alkotmányellenes rendeleteit másolataiban. Benyújtja a bizottság ismeretes határozati javaslatát, amelyben *elegetdő jogi és ténybeli alapot lát a Fejérváry-kormány vád alá helyezésére, de tekintettel a királlyal létesült megegyezéses viszonyra, a törvényes megtorlás jogi eszközeit igénybe venni nem akarja, hanem a darabontok eljárásának megítélését a nemzet élő lelkiismeretére bizza.*

Szünet után *Simonyi-Semadam Sándor* különbséget kíván tenni azok között, akik végigszolgálták a darabont korszakot.

Bathlyány Tivadar: Nem lehet különbséget tenni!

Simonyi-Semadam Sándor annak a feltüntetését kéri, hogy melyik darabont ügyvivő milyen alkotmányellenes cselekedetet követett el.

Kmetty Károly alkotmányjogi szempontból a vád alá helyezés mellett foglal állást.

Nagy Dezső szükségesnek tartja nyomtatékosabban feltárni a nemzet előtt, hogy a vád alá helyezést a paktum akadályozza.

A Ház nagy többsége változatlanul elfogadta a bizottság javaslatát. Nagy megütözést keltett, hogy a néppárt és alkotmánypárt *Simonyi-Semadam* javaslata mellett szavazott.

Ezután vita nélkül elfogadtak két nemzetközi egyezmény becikkelyezésére vonatkozó javaslatot, majd a *köszönbányák fejlesztéséről* szóló javaslatot *Hoitsy Pál* előadó ismertette.

Lázár Pál felszólalása után a vitát félbeszakították és áttértek az interpellációkra.

Szemere Miklós éles szavakkal támadja a monarchia külügyi politikáját. Foglalkozik a szövetséges államok magatartásával. Elismeréssel adózik Németországnak (a képviselők erre lelkesen éljenek *Vilmos német császári*), de elítéli Oroszország viselkedését. *Ne várjuk meg — így szól — míg Oroszország felkészülődik a háborúra, hanem lépünk fel azonnal támadólag. Félannyi ember- és pénzáldozatra lett*

volna szükség, ha nyomban megtámadtuk volna Szerbiát. A mi külpolitikánkat csak az események dobálják ide-oda. Azt a kérdést intézi a miniszterelnökhöz, vajjon kíván-e hathatósabban befolyjni a külpolitika irányításába.

Mindenki kíváncsian várta *Wekerle* válaszát, de a miniszterelnök nem felelt az interpellációra.

Ezzel az ülés véget ért.

Hadüzenet előtt.

A szoroson vett mozgósítás időpontja még nem érkezett el, de a békés kilátások kétségkívül megfogytak. Az újabb táviratokból arra lehet következtetni, hogy a háboru utban van. Szerbia összes intézkedései a biztos háboru előtt való intézkedéshez hasonlítanak s Montenegró is megkezdte a mozgósítást. Külügyi kormányunk elküldi a jegyzéket Szerbiába, mely lényegében annyi lesz, mint az ultimátum és Szerbia elutasító válasza után e jegyzékre már a hadüzenet következne részünkről. Franciaországban európai háborútól tartanak. Onnan kelt utra a hír, hogy hadaink Belgrád megszállása után megállnak, onnan várának a hatalmak újabb közbelépésére. A nyugat-európai diplomácia még egy utolsó kísérletet szándékozik tenni a szerbek kijózanítására.

A hatalmak és a háboru.

Páris, márc. 18.

Párisi lapok szerint a francia külügyi hivatalban azt mondják, hogy csak valamennyi hatalom akciója mentheti meg a békét, de ennek is gyorsan kell történnie. Párisban elismerik Németország békés szándékát, de úgy találják, hogy Németország nem elég világosan és határozottan lép föl a béke mellett. Párisban azt hiszik, hogy Ausztria-Magyarország végleg elhatározta a Szerbiával való háborút. A legközelebbi napokban immár az ultimátumot várjuk, oly értelemben, hogy Szerbia 48 óra alatt szereljen le és mondjon le az annexió ellen való tiltakozásról. Azt hiszik továbbá Párisban, hogy Oroszország, Szerbia mögött állva, ennek megaláztatását semmi szín alatt sem fogja megengedni. *Európa tehát katasztrófa előtt áll és Ausztria-Magyarországnak esetleg három front ellen kell harcolnia.*

Beigrád megszállása.

A „Liberté” című párisi lap bécsi jelentése szerint Ausztria-Magyarország három napja el van határozva arra, hogy a szerb kérdést azzal oldja meg, hogy *egyelőre megszállja Belgrádot*. A hatalmak erre intervencióban csak akkor fognak megegyezni, amikor Szerbia Ausztria-Magyarország minden feltételét elfogadta. Oroszország tiltakozni fog, de csak akkor, a mikor Ausztria-Magyarország csapatai ismét elvonulnak.

Hadihajóink Montenegró előtt.

Fiume, márc. 18.

Az osztrák-magyar hadi flotta 8 cirkáló hajója és egy sereg torpedó naszád *Antivári* kikötőben megjelent, ami a montenegróiak hadi készülődését lelohasztotta.

Orosz ifjak behívása.

Drezda, márc. 18.

Itteni esti lapok szerint számos orosz főiskolai ifjut, akik az orosz hadsereg tartalékos tisztjei, felszólítottak, hogy *haladéktalanul utazzanak Oroszországba.*

Ultimátum előtt.

Zimony, márc. 18.

Minden cáfolat ellenére tény az, hogy gróf *Forgách* családja kedd óta Zimonyban lakik.

Belgrád, márc. 18.

Forgách gróf ma adta át a monarchia jegyzékét *Milovanovics* külügyminiszternek. A választ körülbelül még ma estére el fogja juttatni Bécsbe.

A mozgósítás előkészítése.

Budapest, márc. 18.

Hogy van-e mozgósítás vagy sem arra a legjobb válasz az a lázas munka, amely most éjjel nappal folyik a honvédelmi miniszteriumban. Minden törvényhatóság számára elkészítették már a mozgósítási parancsot, mely le van pecsételve és csak távirati parancs után bontható fel. Két távirati parancs van készen. Az első arról szól, hogy a király elrendelte a részleges mozgósítást, a másik pedig azt tartalmazza, hogy a király elrendelte az általános mozgósítást és a népfelkelők első korosztályának behívását.

Szerb haditanács.

Belgrád, márc. 18.

Ma katonai tanácskozás volt, Péter király elnöklete alatt, melyen a hadi teendőket megbeszélése után megállapították, hogy Szerbia már csak azért sem engedhet, mert békés megegyezés esetén Szerbiában nyomban kiütne a forradalom.

Katonai intézkedések.

Budapest, márc. 18.

A korneuburgi vasuti- és távirtdarab ezred vasárnap Budapestre érkezik, ahol hétfőn a keleti, kedden pedig a nyugati pályaudvar vezetését veszi át.

Temesvár, márc. 18.

Albóri tábornagy elnöklete alatt huszonnégy vezérkari főtiszt nagy haditanácsot tartott.

Bécs, márc. 18.

A hadvezetőségben e napokban nagy változások állanak be. A legtöbb gyalog haeosztály élére vezérkari főnököket állítanak.

A szerb haditanács üzenete.

Belgrád, március 18. (*Saját tudósítónktól*). György trónörökös a király tilalma ellenére is tovább agít a háboru mellett. A trónörökös tegnap váratlanul, a nélkül, hogy bejelentette volna, megjelent a haditanácsban és több mint 2 óráig ott maradt. *Zsivkovics* hadügyminiszter egyetért a trónörökös magatartásával, amit bizonyít, hogy *Zsivkovics* tegnap a trónörökös a legszívélyesebben tüdőzölte és azt az óháját fejezte ki, hogy a szerb hadsereg minden tisztje és katonája vegyen példát arról a bátor és elszántmagatartásról, melyet a trónörökös tanúsít

A haditanács felkérte a trónörökös, értesítse a királyt arról, hogy a szerb hadsereg készen áll és hogy a hadsereg örvend annak, hogy olyan királyi van a sorai között, ki a szerb nép nézeteivel és törekvéseivel teljesen egyetért. Tudja meg a király, hogy Szerbiában nem akadhat kormány, mely sikerrel küzdhetne a szerb hadsereg és a nép akarata ellen.

KASSAI NÉPBANK R.-T.
Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

BERAKTÁROZÁSBÓL VISSZAMARADT
VALÓDI PERZSA SZŐNYEGEK
 MINDEN ÁRBAN ELADATNAK
 Grün és Hübsch szállítóknál, Bercsényi-utca 1. szám.

FELDMANN HERMAN KASSA.
 Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és fiu-ruha áruháza 16-u. (Megyeház.)

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **Kassán** 40 év óta fennálló

férfi-, fiu- és gyermekruha áruházamat

a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezentúl összes áruimat

szigorúan betartott szabott árak

mellett árusítom. — **Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesznek tüntetve.** — Raktáramat a legfinomabb — nagyjából — saját készítményű férfi-öltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel, melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidőn az irántam eddig is tanúsított szives bizalmat megköszönni szerencsém van, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Mérték utáni rendelésekhez
 finom és divatos gyapjuszövetekből állandó raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel
FELDMANN HERMAN.

::: ELSŐ KASSAI :::

KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA

GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11 sz

■■■■

Beszerez mindennemű információt kereskedelmi, magán és házassági ügyekben az összes világrészekből.

Megbízások a leggyorsabban és legnagyobb **diszkrétív**val intéztek el.

Hirdetések felvételnek a kiadóban

Murányi József kiadó.

Nyomatott VITÉZ A. UT.KASSA.

Magyar királyi államvasutak Igazgatóság.

73924. sz. 1909.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1909. évi augusztus hó 1-től 1910. évi július végéig, esetleg a következő két évben, tehát 1912. évi július hó végéig, évenként szükséges, mintegy 39000 kőolaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az igazgatóságnak jogában álland az átengedett mennyiségből évenként 10% erejéig többet vagy kevesebbet megrendelni.

Ajánlat teendő külön egy évi és külön három évi szállításra és tehető az egész vagy részmenyiségre is.

Az évenként egy koronás magyar okmány bélyeggel ellátott ajánlatok lezárva és cég pecsétjével lepecsételve legkésőbb 1909. évi április 14-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda beküldendőek.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1909. évi április hó 13-án déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291. sz. 1906. általános anyagszállítási és a kőolajra vonatkozó 138882. sz. 1904. különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módzatok az ajánlati felhívásban foglaltaknak, mely az igazgatóság anyag- és leltárberendezési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségeknél megtekinthető.

Ezen ajánlati felhívást az ajánlatot tenni szándékozókknak a fentnevezett anyag- és leltárberendezési szakosztály ingyen adja ki, vagy kívánságára postán is megküldi.

Budapesten, 1909. március hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjazatik.)

Magy. Kir. Államvasutak. Igazgatóság.

47183. C. III.

Új személydijszabás életbeleptetése.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Duna-Ipoly-völgyi h. é. vasuton a megnyitás napjától zónarendszerű személydijszabás lép érvénybe.

Az új személydijszabás, a m. kir. államvasutak dijszabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. szám) 20 fillérért lesz kapható.

Budapest, 1909. március 1.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjazatik.)

Magy. kir. államvasutak. Igazgatóság.

ad. 223787. 1908. C. III.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a magyar vasuti személyforgalom 1904. évi február 1-től érvényes I. dijszabási füzetének 3. rész III. fejezete szerint a Magas-Tátrába kiadásra kerülő mérsékelt áru menetérti évadjegyek érvénytartama az 1909. évi nyári időnyitól kezdődőleg kísérletképen 30 napról 45 napra hosszabbítatik meg.

Budapest, 1909. március 10-én.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjazatik.)